

T.C.
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU
(OMBUDSMANLIK)

ŞİKAYET NO: 2014/3106

KARAR TARİHİ:25/11/2014

TAVSİYE KARARI

ŞİKAYETÇİ : A.Ç.
ŞİKAYET EDİLEN İDARE : 1-YÜKSEK ÖĞRENİM KURULU BAŞKANLIĞI
(Re'sen)
2-Akdeniz Üniversitesi Rektörlüğü
ŞİKAYETİN KONUSU : Şikayetçinin; Mevlana Değişim Programına katılma talebinin görev yaptığı Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu Müdürlüğü tarafından "uygun değildir" şerhi ile onaylanmaması dolayısıyla mağdur olduğu gerekçesi ile işlemin iptali talebi hakkındadır.
ŞİKAYET BAŞVURU TARİHİ : 08/07/2014

I. USÛL

A. Şikâyet Başvuru Süreci

1) Şikayet başvurusu, Kurumumuza posta yolu ile gönderilen ve 08/07/2014 tarih ve sayı ile kayıt altına alınan, gerçek kişiler için şikayet başvuru formu vasıtasıyla yapılmıştır. Şikayet başvurusunun karara bağlanması için 28/3/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 41/1-a maddesi ve İmza Yetkileri Yönergesinin 7 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca, şikayetin incelenmesine ve araştırmasına geçilmiş, 2014/3106 şikayet no.lu Tavsiye önerisiyle Kamu Başdenetçisine sunulmuştur.

B. Ön İnceleme Süreci

2) Yapılan ön inceleme neticesinde, şikayet konusunun Kurumumuzun görev alanına girdiği, şikayetçinin menfaat ihlali koşulunu taşıdığı, şikayetçinin 21/02/2014 tarihinde Kurumumuza şikayet başvurusunda bulunduğu, bu başvurusuna 28/05/2014 tarihinde Gönderme Kararı verildiği Akdeniz Üniversitesi Rektörlüğü tarafından şikayetçiye gönderilen 03/07/2014 tarihli ve sayılı yazı ile idari başvuru yollarını tükettiği ve 8/7/2014 tarihinde tekrar Kurumumuza başvuruda bulunduğu, şikayetin süresinde yapıldığı ve diğer ön inceleme konularında da bir eksiklik bulunmadığı, bu nedenle şikayetin inceleme ve araştırmasına engel bir durumun bulunmadığı tespit edilmiştir. **Ancak yazışmalar, bu yazışmalara verilen süreler, idarenin geçmişten bu yana olumsuz bazı alışkanlıkları, zamanında cevap için yeterli gayreti gösteremediği o nedenle kararın daha kısa süre içerisinde bitirilemediğinden dolayı kurum**

olarak üzüntülerimizi söylemek durumundayız. Bu açıdan idarenin daha hızlı ve sorumlu hareketine katkı adına Kurum olarak sorumluluğumuzu biliyor ve bunu yerine getirmeye daha çok özen göstereceğimizi ifade ediyoruz.

II. OLAY VE OLGULAR

A. Şikâyetçinin Konu Hakkındaki Açıklamaları ve İddiaları

3) Şikayet başvurusunda; 23/08/2011 tarih 28034 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığınca yürütülen "Mevlana Değişim Programına İlişkin Yönetmeliğin 25 ve devamı maddeleri hükümleri gereği Akdeniz Üniversitesi Rektörlüğü Uluslararası İlişkiler Ofisinin 07/10/2013 tarih ve sayılı işlemiyle öğretim görevlisi olan şikayetçinin Mevlana Değişim Programı kapsamında Uluslararası Sarajevo Üniversitesi (Bosna Hersek) Makine Mühendisliği Bölümünde 7 günlüğüne ders vermek üzere başvurusunun kabul edildiği,

4) Uluslararası Sarejevo Üniversitesi Mevlana Değişim Programı kapsamında Makine Mühendisliği Bölüm Başkanı tarafından verilen 7 günlük program süresi için oluşturulan akademik çalışma takvimi ile şikayetçi tarafından hazırlanması istenen İklimlendirme Soğutma Laboratuvarı Kuruluş Projesi davetiyesi bulunduğu,

5) Şikayetçi; hakkında husumet beslediğini iddia ettiği Yüksekokul Müdürünün Akdeniz Üniversitesi Öğretim Elemanı Hareketlilik Programı Belgesinin 4 üncü sayfasındaki İmza/Mühür bölümünü 30.12.2013 tarihinde "Uygun Değildir" şerhi ile imzaladığı, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 4 üncü maddesi ile Mevlana Değişim Programına İlişkin Yönetmelik hükümlerine de aykırı olarak Mevlana Değişim Programına katılımını husumeti nedeniyle engellediği, yapacağı Proje ile kurulacak Laboratuvara katkısı dolayısıyla Akdeniz Üniversitesinin Avrupa üniversiteleri arasındaki dünya markası değerinin artırılmasının Yüksekokul Müdürü tarafından önüne geçilmek istendiği,

6) Teknik Bilimler Meslek Yüksekokuluna bağlı başka öğretim elemanlarının Mevlana Değişim Programı başvurularının Yüksekokul Müdürü tarafından 30/12/2013 tarihinde onaylandığı halde şikayetçinin Planının onaylanmamasının anayasanın eşitlik ilkesine aykırı olduğu, Anayasanın tüm yurttaşlara tanıdığı eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevine de aykırı olduğu, belirtilen kişilerin katılımının onaylanıp şikayetçinin katılımının onaylanmamasının Yüksekokul Müdürünün şikayetçiye beslediği husumetin bir göstergesi olduğu,

7) Şikayetçinin 03/01/2014 tarihinde Akdeniz Üniversitesi Rektörlüğü Uluslararası İlişkiler Ofisi'ne konu hakkında şikayette bulunduğu ve programa katılımının sağlanması için gereğinin yapılmasını talep ettiği ancak bir yanıt alamaması üzerine Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliğine itirazlarını iletmediği, itirazlarına ilişkin olarak Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliğinden 13/02/2014 tarihli cevap gönderildiği, konu hakkında Kamu Denetçiliği Kurumuna başvurduğu, Kurumun 28/05/2014 tarihli Gönderme Kararını 31/05/2014 tarihinde tebellüğ ettiği, 03/07/2014 tarih ve sayılı Akdeniz Üniversitesi Rektörlüğü Personel Daire

Başkanlığının şikâyetçinin talep ve itirazlarını reddi işlemini şikâyetçinin 05/07/2014 tarihinde tebellüğ ettiği iddia edilmekte olup;

8) Bütün bu sayılan iddialar neticesinde; Uluslararası Sarejevo Üniversitesi Mevlana Program Koordinatörü G.D. tarafından onay verilmesine, Uluslararası Sarejevo Üniversitesi Mevlana Programı kapsamında Makine Mühendisliği Bölüm Başkanı Doç. Dr. Ş.S. tarafından 7 günlük program süresi için oluşturulmuş akademik çalışma takvimi ve şikâyetçi tarafından hazırlanması istenen İklimlendirme Soğutma Laboratuvarı Kuruluş Projesi Hazırlanması talep ve davetiyesine ve Akdeniz Üniversitesi Mevlana Değişim Programı Koordinatörü N.B. tarafından da onay verilmesine rağmen 30/12/2013 tarihinde Teknik Bilimler Meslek Yüksekokul Müdürünün "Uygun Değildir" şerhi ile onay vermeme işleminin iptal edilmesi ve Mevlana Değişim Programına katılımının sağlanması için gereğinin yapılması talep edilmektedir.

B. İdarenin Şikâyete İlişkin Açıklamaları

Akdeniz Üniversitesi Rektörlüğünün Kurumun 17/07/2014 tarihli bilgi belge isteme yazısına istinaden gönderdiği 19/08/2014 tarih ve sayılı yazıda;

9) Şikâyetçinin 30/12/2013 tarih ve D07-MEVLANA-01 kodlu Mevlana Değişim Programına katılma talebinin, 2547 sayılı Kanununun 31. maddesinde "Öğretim Görevlileri; Üniversitelerde ve bağlı birimlerde bu Kanun uyarınca atanmış öğretim üyesi bulunmayan dersler veya herhangi bir dersin özel bilgi ve uzmanlık isteyen konularının eğitim-öğretim ve uygulamaları için, kendi uzmanlık alanlarındaki çalışma ve eserleri ile tanınmış kişiler, süreli veya ders saati ücreti ile görevlendirilirler" hükmü çerçevesinde ve katılım tarihleri 2013-2014 akademik takvimine göre eğitim-öğretim dönemi içerisinde yarıyıl sonu sınavlarına denk geldiği için uygun görülmediği,

10) Şikâyetçinin Yüksekokul Müdürü hakkında farklı konularda yapmış olduğu tüm şikâyetlerin Rektörlükçe dikkate alınarak gerekli işlemlerin tesis edildiği, şikâyetçinin idari kararlardan memnun olmadığı noktalarda da idari yargıya başvurma hakkını kullandığı, idarece yapılan işlemler yargı denetimine tabi tutulduğu, **tüm bu sürecin her ne kadar Öğretim Görevlisi-Müdür ilişkisine bir gerilim olarak yansıyabileceği akla getirebilecek olsa da şikâyetçinin söz konusu programa katılmamasına yönelik verilmiş olan kararda "uygun değildir" şerhini koyan Yüksekokul Müdürünün objektif olmadığını ve meslek etiğine öğretim üyesi olmanın temel ilkelerine aykırı bir tutum sergilediğini düşünmek ilgili Öğretim Üyesi açısından haksızlık olacağı**, kaldı ki Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu Müdürlüğünün cevabi yazısında; adı geçen talebinin, katılım tarihleri 2013-2014 akademik takvimine göre eğitim-öğretim dönemi içerisinde yarıyıl sonu sınavlarına denk geldiği için uygun görülmediği,

11) Şikâyetçinin 2013-2014 eğitim-öğretim dönemindeki Mevlana Değişim Programı başvurusunun onaylanmamış olmasının, **adı geçen bir daha bu programa katılmayacağı anlamına gelmediği**, Mevlana Değişim Programı, yurtdışına gidecek öğretim elemanlarına yurt dışında ders vermenin yanı sıra farklı akademik bakış açıları kazanarak çalışmalar yapma ayrıcalığını sunmayı amaçlamakta olduğu, yüksek nitelikli akademik programlar ile evrensel düzeyde eğitim-öğretim ve bilimsel üretim yapma misyonuna sahip olan Akdeniz Üniversitesinin bu doğrultuda öncelikli hedeflerinden birinin de akademik personelin öz niteliklerini geliştirmesine olanak sağlamak olduğu, bu bağlamda **şikâyetçinin Uluslararası İlişkiler Ofisi**

tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde tekrar başvuru yapması halinde ve başvurusunun kabul edildiği koşulda bu programa katılmasında bir engel bulunmadığı belirtilmektedir.

C. Olaylar

12) Öğretim Görevlisi olarak görev yapan şikâyetçi 2013-2014 eğitim-öğretim yılı Mevlana Değişim Programı kapsamında Akdeniz Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Ofisine başvurmuştur.

13) Uluslararası İlişkiler Ofisi başvurusu kabul edilenleri içeren listeyi 07/10/2013 tarihinde Teknik Bilimler Yüksekokulu Müdürlüğüne yazı ile bildirmiş olup bu yazıda öğretim elemanlarına tebliğ edilmesi de belirtilmektedir.

14) Şikâyetçi, 25/12/2013 tarihinde, görev yaptığı Akdeniz Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu Müdürlüğüne, 2013-2014 yılı Bahar Dönemi D07–MEVLANA-01 kodlu Öğretim Elemanı Hareketlilik Programına katılmak üzere izin başvurusunda bulunmuştur.

15) Öğr. Gör. şikâyetçinin izin başvurusu 30/12/2013 tarihinde Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu Müdürlüğü tarafından "Uygun Değildir" şerhi ile kabul edilmemiştir.

16) Şikâyetçi 04/01/2014 tarihinde Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliğine konu hakkında şikâyetle bulunmuştur. Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği ilgili dilekçeyi 13/02/2014 tarihinde Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına göndermiştir.

17) Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Hukuk Müşavirliği 17/03/2014 tarihinde Akdeniz Üniversitesi Rektörlüğüne iddiaları karşılayacak şekilde incelenmesi ve gerekli işlemlerin yapılarak Kurula ve ilgiliye bilgi verilmesi yönünde yazı göndermiştir.

18) Şikâyetçi; 21/02/2014 tarihinde Kurumumuza şikâyet başvurusunda bulunmuş olup, bu başvurusuna ilişkin Kurumumuz tarafından 28/05/2014 tarihinde Gönderme Kararı verilmiştir.

19) Kurum Gönderme Kararına istinaden Akdeniz Üniversitesi Rektörlüğü tarafından şikâyetçiye 03/07/2014 tarih ve 13269 sayılı cevabi yazı gönderilmiştir. Bu yazıda şikâyetçinin Mevlana Değişim Programına katılma talebinin 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 31 inci maddesinde öğretim görevlileri görevlendirme tanımına yer verilerek bu hüküm çerçevesinde katılım tarihleri 2013-2014 akademik takvimine göre eğitim-öğretim dönemi içerisinde yarıyıl sonu sınavlarına denk geldiği için uygun görülmediği belirtilmiştir. Şikâyetçi 08/07/2014 tarihinde şikâyet konusu işleme ilişkin tekrar Kurumumuza başvurmuştur.

D. Kamu Denetçisi Serpil Çakın'ın İnceleme ve Araştırma Bulguları

20) Şikâyet başvurusu ile ilgili olarak Akdeniz Üniversitesi Rektörlüğüne 17/07/2014 tarihinde bilgi ve belge isteme yazısı gönderilmiştir. İlgili yazıya istinaden Akdeniz Üniversitesi Rektörlüğü tarafından 19/08/2014 tarihinde cevap yazısı ile istenilen bilgi ve belgeler gönderilmiştir.

III. HUKUKİ DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. İlgili Mevzuat

21) Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Kanun önünde eşitlik başlıklı 10 uncu maddesi;

"Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasî düşünce, felsefî inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.

(Ek fıkra: 12/9/2010-5982/1 md.) Çocuklar, yaşlılar, özürllüleri, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz.

Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar." hükmündedir.

Yargı yolu başlıklı 125 inci maddesi;

"..... Yürütme görevinin kanunlarda gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idarî eylem ve işlem niteliğinde veya takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı verilemez.

.....

İdare, kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlüdür." hükümlerini içermektedir.

22) 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı başlıklı 2 nci maddesi;

".....

2. İdari yargı yetkisi, idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır. İdari mahkemeler; yerindelik denetimi yapamazlar, yürütme görevinin kanunlarda gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve işlem niteliğinde veya idarenin takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı veremezler." hükmündedir,

23) 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Amaç başlıklı 4 üncü maddesi ;

"Yükseköğretimin amacı.....

c) Yükseköğretim kurumları olarak yüksek düzeyde bilimsel çalışma ve araştırma yapmak, bilgi ve teknoloji üretmek, bilim verilerini yaymak, ulusal alanda gelişme ve kalkınmaya destek olmak, yurt içi ve yurt dışı kurumlarla işbirliği yapmak suretiyle bilim dünyasının seçkin bir üyesi haline gelmek, evrensel ve çağdaş gelişmeye katkıda bulunmaktır." hükmündedir.

Aynı Kanunun 3. maddesinde, öğretim görevlisi; ders vermek ve uygulama yaptırmakla yükümlü bir öğretim elemanı olarak tanımlanmıştır.

24) 23/08/2011 tarih ve 28034 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Mevlana Değişim Programına İlişkin Yönetmeliğinin Amaç başlıklı 1 inci maddesi;

"Bu Yönetmeliğin amacı, yurtiçinde eğitim veren yükseköğretim kurumları ile yurtdışında eğitim veren yükseköğretim kurumları arasında öğrenci ve öğretim elemanı değişim programının işleyişine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir." şeklindedir.

Dayanak başlıklı 3 üncü maddesi;

"Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 7 nci, 10 uncu ve 65 inci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır." şeklindedir.

Öğretim elemanı hareketliliği kapsamı ve süresi başlıklı 24 üncü maddesi;

"(1) Mevlana Değişim Programı Protokolü imzalayan yurtiçi ve yurtdışı yükseköğretim kurumlarında görev yapan tüm öğretim elemanları, öğretim elemanı hareketliliğine katılabilirler. Bu hareketlilik, bir yükseköğretim kurumunda görevli öğretim elemanın bir başka yükseköğretim kurumunda gerçekleştireceği eğitim-öğretim faaliyetlerini kapsar.

(2) Öğretim elemanı hareketliliği süresi, bir eğitim-öğretim yılı içinde bir defaya mahsus olmak üzere en az bir hafta, en çok üç ay olabilir....." hükmüne yer verilmiştir.

B. Kamu Denetçisi Serpil Çakın'ın Kamu Başdenetçisine Önerisi

25) Kamu Denetçisi inceleme ve araştırması sonucunda, takdir yetkisini anayasal eşitlik ilkesine aykırı olarak kullanan Akdeniz Üniversitesi Rektörlüğü'ne şikayet konusu işlemin iptal edilmesi ve şikayetçinin Mevlana Değişim Programına katılımının sağlanması hususunda tavsiye kararı verilmesi önerisinde bulunmuştur.

C. Hukuka ve Hakkaniyete Uygunluk Yönünden Değerlendirme

26) 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa göre Yükseköğretimin amacı Yükseköğretim kurumları olarak yüksek düzeyde bilimsel çalışma ve araştırma yapmak, bilgi ve teknoloji üretmek, bilim verilerini yaymak, ulusal alanda gelişme ve kalkınmaya destek olmak, yurt içi ve yurt dışı kurumlarla işbirliği yapmak suretiyle bilim dünyasının seçkin bir üyesi haline gelmek, evrensel ve çağdaş gelişmeye katkıda bulunmaktır. Bu doğrultuda öğretim elemanlarının bilgisini, görgüsünü arttırmalarına yönelik programlar oluşturulmaktadır. Bu programlardan birisi de Mevlana Değişim Programıdır. Mevlana Değişim Programı Protokolü imzalayan yurtiçi ve yurtdışı yükseköğretim kurumlarında görev yapan tüm öğretim elemanları, öğretim elemanı hareketliliğine katılabilir. Bu hareketlilik, bir yükseköğretim kurumunda görevli öğretim elemanın bir başka yükseköğretim kurumunda gerçekleştireceği eğitim öğretim faaliyetlerini kapsamaktadır.

27) Akdeniz Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulunda görevli şikayetçi de bu programa katılma hakkına sahip olarak 2013-2014 Akademik Yılı Mevlana Değişim Programı Öğretim Elemanı Hareketlilik Programına başvuruda bulunmuştur. Ancak görev yaptığı Teknik

Bilimler Yüksekokulu Müdürlüğü tarafından katılım tarihleri 2013-2014 akademik takvimine göre eğitim-öğretim dönemi içerisinde yarıyıl sonu sınavlarına denk geldiği için onay verilmediği tespit edilmiştir. Akdeniz Üniversitesi'nin Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu Yıl Sonu Sınavları Uygulama Modülü kontrol edildiğinde şikâyetçinin vermekte olduğu derslerinin yıl sonu sınav tarihlerinin 30/5/2014, 5/6/2014 ve 6/6/2014 tarihleri olduğu görülmüştür. Şikâyetçinin Mevlana Değişim Programı ile gideceği tarihler olan 25-31/5/2014 tarihlerinde sadece Araştırma Yöntem ve Teknikleri dersinden yıl sonu sınavı olduğu görülmüştür.

28) Ancak Akdeniz Üniversitesi Rektörlüğünün bilgi belge isteme yazımıza verdiği cevabi yazı dikkate alındığında; şikâyetçinin programla ilgili talep ettiği dönemin 2013-2014 akademik takvimine göre eğitim-öğretim dönemi içerisinde yarıyıl sonu sınavlarına denk gelmesi hususu ile ilgili olarak, üniversite tarafından sınav gözetmenliğinin Mevlana Değişim Programı kapsamında ders verme uygulamasına göre daha tercih edilebilir bir görev olarak değerlendirildiği kanısına varılmaktadır.

29) Akdeniz Üniversitesi Rektörlüğü 19/08/2014 tarihli yazıda "Mevlana Değişim Programı yurtdışına gidecek öğretim elemanlarına yurt dışında ders vermenin yanı sıra, farklı akademik bakış açıları kazanarak çalışmalar yapma ayrıcalığını sunmayı amaçlamakta olup, yüksek nitelikli akademik programlar ile evrensel düzeyde eğitim-öğretim ve bilimsel üretim yapma misyonuna sahip olan Akdeniz Üniversitesi bu doğrultuda öncelikli hedeflerinden biri olan akademik personelin öz niteliklerini geliştirmesine olanak sağlamak" olduğu belirtmekte olup, bu durum ile Mevlana Değişim Programına başvuruda bulunan bir öğretim elemanının talebini uygun bulmayan işlemin çeliştiği düşünülmektedir. Öte yandan sınav gözetmenliği mevcut öğretim elemanı kadrosuna göre düzenlenebilir bir konu olarak değerlendirilmektedir. Ayrıca, şikâyetçinin sınav görevlendirmesinin yurtdışından dönüş tarihi dikkate alınarak yapılmasının da mümkün olup olmadığı şüphesiz idarenin yani üniversite yetkililerinin takdirindedir.

30) Uygulamada Mevlana Değişim Programı kapsamında imzalanan tüm Mevlana Değişim Programı protokolleri ve kontenjanlar ilgili yükseköğretim kurumunun internet sayfasında ilan edilerek, bu faaliyete katılmak isteyen öğretim elemanları için başvuru çağrısı yapılmaktadır. Programa katılan öğretim elemanı tarafından Mevlana Öğretim Elemanı Hareketliliği Planı hazırlanmaktadır. Söz konusu Planda, öğretim elemanının yapacağı faaliyetler ayrıntılı bir şekilde belirtilmektedir. Mevlana Değişim Programına İlişkin Yönetmelik'te belirtilen şekilde işlemlerin gerçekleştirildiği belgelerden tespit edilmiştir. Planın neticelenmesi öğretim elemanının kendi kurumu ile gidilen kurumun ilgili akademik biriminin yönetim kurulları tarafından onaylanması ile mümkün olup, şikâyetçinin Mevlana Değişim programına katılma isteminin uygun bulunmamasına ilişkin gerekçe ise planın içeriğine yönelik olmayıp katılım tarihine ilişkin olduğu tespit edilmiştir.

31) Mevlana Değişim Programına katılma istemine "uygun değildir" şerhi koyan Yüksekokul Müdürü zamanında şikâyetçi hakkında "aylıktan kesme cezası" ile "kınama" cezası vermiştir. Bu karara karşı şikâyetçi tarafından idare mahkemesinde açılan davalar sonucunda cezai sonuç doğuran işlemin iptaline karar verilmiştir. Soruşturma devam ederken şikâyetçi tarafından soruşturmayı devam ettiren ilgili Yüksekokul müdüründen savunma yapabilmek amacıyla soruşturmaya ait bilgi ve belgelerin onaylı suretleri istendiği; ancak Yüksekokul Müdürü Prof. Dr. İ.A. tarafından soruşturmaya ait belgelerin onaysız suretleri verildiği ileri sürülerek Mevlana

Değişim Programına katılımına izin vermeyen Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu Müdürü hakkında çeşitli tarihlerde Akdeniz Üniversitesi Rektörlüğüne ve Antalya Cumhuriyet Başsavcılığına "resmi belgede sahtecilik" ile "görevi kötüye kullanma" isnadıyla suç duyurusunda bulunmuş her iki şikâyet hakkında da "men-i muhakeme" kararları verilmiş ve Danıştay 1. Dairesi tarafından da onaylanmıştır. Yine Antalya 3 ncü İdare Mahkemesi nezdinde de idare tarafından verilen "soruşturma açılmasına mahal bulunmadığı" kararına karşı açılan ve devam etmekte olan dava söz konusudur. Bütün bu şikâyet başvuruları ve davalar şikâyetçi ile Mevlana Değişim Programına katılımına izin vermeyen Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu Müdürü arasındaki bu durum ve bu şartlar altında idarecinin şikâyetçinin haklı talebine makul bir gerekçe olmaksızın onay vermemesinin aralarındaki gerilimin(husumetin) sonucu olabileceği düşüncesini uyandırmaktadır. Kaldığı idarede cevabında böyle bir algının olabileceğini ifade etmiştir.

32) Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına göre herkes ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. İdare de bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadır. İdari görevliler işlemlerinde takdir yetkisi kullanabilirler ancak bu yetkiyi kanun önünde eşitlik ilkesine aykırı ve keyfi olarak kullanmamaları, işlem tesisi sırasında tarafsızlık, eşitlik, kamu yararı ve kamu hizmeti ilkeleriyle bağdaşır nitelikte hareket etmeleri gerekmektedir. Şikâyet konusu ile ilgili olarak şikâyetçinin Mevlana Değişim Programı çerçevesinde Öğretim Elemanı Hareketlilik Programına katılım talebi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu Müdürlüğü Mevlana Değişim Koordinatörü Yrd. Doç. Dr. Ö.T.Ç. ve Akdeniz Üniversitesi Mevlana Değişim Programı Koordinatörü N.B. tarafından **onaylanmasına** rağmen Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu Müdürlüğü tarafından "**Uygun Değildir**" ibaresi ile kabul edilmemiştir.

33) Öte yandan, aynı okulda görevli olan Yrd. Doç. Dr. A.Ş.O ve şikâyetçiyle aynı durumda bulunan iki öğretim görevlisinin başvuruları kabul edilmiş bulunmaktadır. Şikâyetçinin başvurusunun kabul edilmemesine gerekçe olarak 2013-2014 akademik takvimine göre eğitim öğretim dönemi içerisinde yarıyıl sonu sınavlarına denk gelmesi öne sürülmüştür. Bu gerekçe bütün öğretim elemanları açısından değerlendirilmesi halinde, Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulundan hiçbir öğretim elemanına programa katılım izninin verilmemesi gerekirken sadece şikâyetçinin isteminin uygun bulunmaması hakkaniyete uygun değildir. Diğer bir anlatımla istekleri kabul edilenlerle, şikâyetçi arasında tercihte objektif, nesnel, tarafsız, adil vb. ne gibi kriterlere yer verildiği anlaşılammış ve Kurumumuzca bu kriterlere uygun bir değerlendirme yapıldığı saptanamamıştır.

34) Dosyadaki bilgi ve belgeler incelendiğinde; Öğr. Gör. N.D.'nin da Mevlana Değişim Programı ile 25-31/6/2014 tarihlerinde gideceği ve bu tarihlere denk gelen 26/5/2014 tarihinde Akışkanlar Tekniği dersinin yıl sonu sınavı olduğu Yüksekokulun Yılsonu Sınavları Uygulama Modülü'nden tespit edilmiştir. Aynı dönemler için talepte bulunan bazı öğretim elemanlarına katılım izninin verilmesi öte yandan şikâyetçiye iznin verilmemesi anayasal eşitlik ilkesine aykırı bir işlem olarak değerlendirilmektedir.

35) Yüksekokul müdürünün, Mevlana değişim programı kapsamında şikâyetçinin Uluslararası Sarejevo Üniversitesine görevlendirilmesiyle ilgili etkili ve yeterli araştırma yapmadan "uygun değildir" şerhi koyduğu, şikâyetçiyle aynı durumda bulunan diğer öğretim elemanlarının Mevlana Değişim programı kapsamında görevlendirildikleri, objektif değerlendirmeden uzak, adil ve eşit olmayan, makul ve yeterli bir gerekçeye dayanmayan bir işlemle şikâyetçinin başvurusunun reddedildiği anlaşılmıştır.

36) Yukarıdan bu yana belirtilen hususlar birlikte değerlendirildiğinde şikâyet konusu işlemin anayasal eşitlik ilkesine aykırı olması ve idarenin takdir yetkisini kamu düzeni ve hizmetin gereklerini dikkate alarak kullanmadığı dolayısıyla yapılan işlemin hukuka ve hakkaniyete uygun olmadığı sonuç ve kanaatine varılmıştır.

E. İnsan Hakları Yönünden Değerlendirme

37) Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinin 7'inci maddesinde belirtilen " Herkes yasa önünde eşittir ve ayırım gözetmeksizin yasanın korumasından eşit olarak yararlanma hakkına sahiptir. Herkesin bu Bildirgeye aykırı her türlü ayırım gözetici işleme karşı ve böyle işlemler için yapılacak her türlü kışkırtmaya karşı eşit korunma hakkı vardır."; Aynı Beyannamenin 21'inci maddesinde belirtilen "Herkesin ülkesinin kamu hizmetlerinden eşit olarak yararlanma hakkı vardır." ilke ve esasları ve T.C. Anayasasının "Kanun Önünde Eşitlik" başlıklı 10'uncu maddesinde belirtilen "Devlet organları ve **idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar**" hükmüne uyulmadığı ve bundan böyle daha özenli davranılması beklenmektedir.

F. İyi Yönetişim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

38) 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "İyi yönetim ilkeleri" başlıklı 6 ncı maddesinde "Kurum, inceleme ve araştırma yaparken idarenin, insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde; kanunlara uygunluk, ayrımcılığın önlenmesi, ölçülülük, yetkinin kötüye kullanılmaması, eşitlik, tarafsızlık, dürüstlük, nezaket, şeffaflık, hesap verilebilirlik, haklı beklentiye uygunluk, kazanılmış hakların korunması, dinlenilme hakkı, savunma hakkı, bilgi edinme hakkı, makul sürede karar verme, kararların gerekçeli olması, karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi, kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi, kişisel verilerin korunması gibi iyi yönetim ilkelerine uygun işlem ve eylem ile tutum ve davranışta bulunup bulunmadığını gözetir ve iyi yönetim ilkelerine uyar." hükmü yer almaktadır.

39) Şikayetçinin Mevlana Değişim Programına katılma başvurusunun ret edilmesi işlemi 30-33. paragraflarda bahsedilen nedenlerden ötürü iyi yönetim ilkelerinden " **yetkinin kötüye kullanılmaması**", "eşitlik" ve " **tarafsızlık**" ilkelerine aykırıdır. Ayrıca idarenin red işlemine karşı başvuru yollarını da göstermesi gerekmektedir.

IV. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN YASAL MEVZUAT

A. Dava Açma Süresinin Yeniden Başlaması

40) 14/06/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, bu tavsiye kararı üzerine otuz gün içinde herhangi bir işlem tesis edilmez veya eylemde bulunulmaz ise durmuş olan dava açma süresi kaldığı yerden işlemeye başlayacaktır.

B. Yargı Yolu

41) 2709 Sayılı 1982 Anayasası'nın Temel Hak ve Hürriyetlerin Korunması Başlıklı 40.maddesinin 2.fikrasında, "Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır." hükmü yer almakta olup, 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, ilgili idarenin işlemine karşı 60 günlük dava açma süresinden arta kalan süre içinde Antalya İdare Mahkemesine yargı yolu açıktır.

V. KARAR

Yukarıda açıklanan gerekçe ve dosya kapsamına göre, ŞİKAYETİN KABULÜNE;

1. Şikayetçinin Mevlana Değişim Programına veya benzeri programlara talebi halinde 9.,10., 11. paragraflarda yazılı olduğu ve koşulları oluşmak kaydıyla katılımının sağlanması,
2. Mevlana Değişim Programına katılımına yukarıda paragraf 26-33 arasında açıklandığı üzere izin vermeyen Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu Müdürü Prof. Dr. İ.A'nın hatalı davrandığını kabul etmesi ve gereğinin yerine getirilmesi hususunda, **AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE ve OKUL MÜDÜRÜ İ.A.'ya TAVSİYEDE BULUNULMASINA;**

Bu kararın şikâyetçiye, Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı'na(YÖK) ve Akdeniz Üniversitesi Rektörlüğü'ne tebliğine,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisi'nce karar verildi.

M.Nihat ÖMEROĞLU
Kamu Başdenetçisi